

Suvestinė redakcija nuo 2018-12-22

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. [135-4866](#), i. k. 1052250ISAK000V-860

Nauja redakcija nuo 2018-12-22:

Nr. [V-1469](#), 2018-12-19, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21185

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 113:2018 „GYDYTOJAS VAIKŲ
KARDIOLOGAS“ PATVIRTINIMO**

2005 m. lapkričio 9 d. Nr. V-860
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo 4 straipsnio 4 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 113:2018 „Gydytojas vaikų kardiologas“ (pridedama).
2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ŽILVINAS PADAIGA

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro
2005 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. V-860

(Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro
2018 m. gruodžio 19 d. įsakymo Nr. V-1469
redakcija)

LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 113:2018 GYDYTOJAS VAIKŲ KARDIOLOGAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos medicinos norma MN 113:2018 „Gydytojas vaikų kardiologas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma) reglamentuoja gydytojo vaikų kardiologo teises, pareigas ir kompetenciją.

2. Lietuvos medicinos norma privaloma gydytojams vaikų kardiologams, dirbantiems Lietuvoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

3. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

3.1. **Vaikų kardiologija** – vaikų ligų mokslo šaka, nagrinėjanti širdies ir kraujagyslių sistemos embriologinį vystymąsi, anatominius ir fiziologinius ypatumus, patologijas, širdies ir kraujagyslių sistemos ištirimo metodus, įgimtas ir įgytas širdies ir kraujagyslių ligas nuo vaisiaus iki suaugusiojo amžiaus, jų gydymą ir profilaktiką.

3.2. **Gydytojas vaikų kardiologas** – medicinos gydytojas, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs gydytojo vaikų kardiologo profesinę kvalifikaciją.

3.3. **Gydytojo vaikų kardiologo praktika** – teisės aktų reglamentuojama gydytojo vaikų kardiologo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją vykdoma asmens sveikatos priežiūra, apimanti vaikų širdies ligų diagnostiką, gydymą ir profilaktiką.

3.4. Kitos Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. Gydytojo vaikų kardiologo profesinę kvalifikaciją įgyjama baigus universitetines medicinos studijas bei vaikų ligų ir vaikų kardiologijos rezidentūrą. Užsienyje įgyta gydytojo vaikų kardiologo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Teisę verstis gydytojo vaikų kardiologo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs gydytojo vaikų kardiologo profesinę kvalifikaciją ir turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią medicinos praktikos licenciją verstitis medicinos praktika pagal gydytojo vaikų kardiologo profesinę kvalifikaciją.

6. Gydytojas vaikų kardiologas verčiasi gydytojo vaikų kardiologo praktika Lietuvoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti vaikų kardiologijos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir gydytojas vaikų kardiologas.

7. Gydytojas vaikų kardiologas dirba savarankiškai, bendradarbiaudamas su sveikatos priežiūros ir kitais specialistais.

8. Gydytojas vaikų kardiologas savo darbe vadovaujasi asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS TEISĖS

9. Gydytojas vaikų kardiologas turi teisę:

9.1. verstis gydytojo vaikų kardiologo praktika šios Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

9.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

9.3. išduoti medicininius ar sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

9.4. pagal kompetenciją konsultuoti pacientus, sveikatos priežiūros specialistus, kitus fizinius ir juridinius asmenis teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

9.5. atsisakyti teikti sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

9.6. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;

9.7. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

9.8. vykdyti laikino darbingumo netekimo ekspertizę ir išduoti nedarbingumo pažymėjimus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

9.9. konsultuoti nėščias moteris dėl įtariamos vaisiaus širdies patologijos.

10. Gydytojas vaikų kardiologas turi ir kitų teisių, nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką.

III SKYRIUS PAREIGOS

11. Gydytojas vaikų kardiologas privalo:

11.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

11.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą šioje Lietuvos medicinos normoje, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, licenciją kvalifikuotai tirti, diagnozuoti ir gydyti ligas, būkles bei sveikatos sutrikimus, rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

11.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais siųsti pacientą konsultuotis ir (ar) gydytis pas atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

11.4. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais, dalyvaujančiais atliekant tyrimo, diagnostikos ir gydymo veiksmus;

11.5. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

11.6. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

11.7. pagal kompetenciją vykdyti privalomąsias sveikatos programas;

11.8. laikytis sveikatos priežiūros specialisto profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;

11.9. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

11.10. laikytis licencijuojamos sveikatos priežiūros specialisto veiklos sąlygų;

11.11. tvarkyti gydytojo vaikų kardiologo praktikos dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

11.12. paaiškinti asmens sveikatos priežiūros specialisto praktikos aplinkybes Sveikatos apsaugos ministerijos, teisės saugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

11.13. taikyti Lietuvos Respublikoje tik medicinos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;

11.14. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;

11.15. pranešti teisės saugos institucijoms ir (ar) vaiko teisių apsaugos tarnybai apie įtariamą smurtą ar netinkamą elgesį su vaiku;

11.16. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

12. Gydytojo vaikų kardiologo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja baigęs gydytojo vaikų kardiologo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas, dirbdamas gydytoju vaikų kardiologu bei nuolat tobulindamas kvalifikaciją ir domėdamasis nuolatine mokslo ir praktikos pažanga.

13. Gydytojas vaikų kardiologas turi žinoti:

13.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

13.2. medicinos statistikos pagrindus;

13.3. sveikatos draudimo pagrindus;

13.4. sveikatos teisės pagrindus;

13.5. vaikų teisių apsaugos pagrindus;

13.6. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus bei mokėti juos taikyti.

14. Gydytojas vaikų kardiologas turi išmanyti:

14.1. saugos darbe reikalavimus;

14.2. medicinos etikos ir deontologijos pagrindus;

14.3. bendruosius vaikų sveikatos priežiūros organizavimo principus;

14.4. pagrindinius slaugos reikalavimus;

14.5. vaiko organizmo anatominius ir fiziologinius ypatumus;

14.6. širdies ir kraujagyslių sistemos embriologiją;

14.7. vaisiaus širdies fiziologiją ir vystymąsi;

14.8. normalią širdies ir kraujagyslių anatomiją;

14.9. normalios kraujotakos fiziologiją;

14.10. vaikų širdies ir kraujagyslių ligų priežastis, klasifikaciją, epidemiologiją;

14.11. įgimtų širdies ydų patofiziologiją;

14.12. naujagimių širdies anatominius ir fiziologinius ypatumus;

14.13. naujagimystės laikotarpio patologines būkles (neišnešiotų naujagimių atviro arterinio latako, miokardo išemijos ir persistuojančios plautinės hipertenzijos sindromus);

14.14. kardiologines diagnostikos ir gydomasias procedūras;

14.15. įgimtų ir įgytų širdies ydų medikamentinio ir operacinio gydymo indikacijas bei chirurginės korekcijos būdus;

14.16. hemodinamikos ypatumus po įvairių koreguojamųjų širdies ir kraujagyslių operacijų;

14.17. širdies kritinių būklių priežastis, diagnostiką ir gydymo principus;

- 14.18. normalios ir sutrikusios vaiko raidos ypatumus;
- 14.19. medicininės reabilitacijos principus;
- 14.20. vaistinių preparatų klinikinę farmakologiją;
- 14.21. socialinių veiksnių įtaką vaikui;
- 14.22. įrodymais pagrįstos medicinos principus, metodinių rekomendacijų taikymą praktikoje;
- 14.23. įgimtus formavimosi ydų sindromus, pažeidžiančius daugelį sistemų, tarp jų ir širdį:
 - 14.23.1. Noonan'o sindromą;
 - 14.23.2. Holt-Oram'o sindromą;
 - 14.23.3. Marfan'o sindromą;
 - 14.23.4. Dauno (*Down*) sindromą;
 - 14.23.5. Edwards'o ir Patau sindromą;
 - 14.23.6. Turner'io sindromą;
 - 14.23.7. kitus genetinius sindromus;
- 14.24. vaikų krūtinės skausmų priežastis ir diferencinę diagnostiką.
- 15. Gydytojas vaikų kardiologas turi gebėti:
 - 15.1. dirbti savarankiškai ir komandoje su kitais specialistais;
 - 15.2. bendrauti su vaiku ir jo artimaisiais;
 - 15.3. surinkti anamnezę, įvertinti bendrą vaiko somatinę būklę;
 - 15.4. palpuoti pulsą rankose ir kojose, įvertinti pulso prisipildymą, ritmą;
 - 15.5. auskultuoti širdį, įvertinti širdies tonus, ūžesius, diferencijuoti organinius ir funkcinis ūžesius;
 - 15.6. interpretuoti ir (ar) įvertinti sergančio vaiko laboratorinių tyrimų duomenis, žinoti jų ypatumus ir dinamiką pagal vaiko amžių;
 - 15.7. sudaryti paciento tyrimų bei gydymo planą ir jį vykdyti;
 - 15.8. atlikti ir įvertinti įvairaus amžiaus vaikų elektrokardiogramą (EKG), 24 val. EKG;
 - 15.9. išmatuoti ir įvertinti įvairaus amžiaus vaikų arterinį kraujo spaudimą (AKS), įvertinti vaikų 24 val. AKS;
 - 15.10. atlikti ir įvertinti krūvio mėginį;
 - 15.11. atlikti ir įvertinti širdies echoskopiją;
 - 15.12. atlikti ir įvertinti ortostatinį mėginį;
 - 15.13. interpretuoti radiologinių tyrimų rezultatus (krūtinės ląstos rentgenograma, KT, MRT);
 - 15.14. interpretuoti ir (ar) atlikti invazinius intrakardinius ir širdies laidžiosios sistemos tyrimus;
 - 15.15. diagnozuoti ir gydyti šias ligas:
 - 15.15.1. įgimtas širdies ydas;
 - 15.15.2. ūminį reumatą su širdies pažeidimu;
 - 15.15.3. lėtines reumatinės širdies ydas;
 - 15.15.4. neišnešiotų naujagimių persistuojantį atvirą arterinį lataką;
 - 15.15.5. vaikų ir paauglių arterinę hipertenziją:
 - 15.15.5.1. pirminę (esencialinę) hipertenziją;
 - 15.15.5.2. antrinę arterinę hipertenziją (renovaskulinę, dėl kitų inkstų pakenkimų, dėl aortos koarktacijos, dėl endokrininių ligų);
 - 15.15.6. plaučių kraujagyslių ligas:
 - 15.15.6.1. plaučių arterijos hipertenziją;
 - 15.15.6.2. pirminę plautinę hipertenziją;
 - 15.15.6.3. antrinę plautinę hipertenziją, sąlygotą įgimtų širdies ydų, jungiamojo audinio, plaučių ir kitų ligų;
 - 15.15.7. perikardo ligas;
 - 15.15.8. ūminį ir poūmį infekcinį endokarditą;
 - 15.15.9. nereumatinės ydas, lėtinį endokarditą;
 - 15.15.10. miokarditą;
 - 15.15.11. kardiomiopatijas;

- 15.15.12. širdies laidumo sutrikimus;
- 15.15.13. širdies sustojimą;
- 15.15.14. širdies ritmo sutrikimus;
- 15.15.15. širdies veiklos nepakankamumą;
- 15.15.16. komplikacijas ir nepatikslintus sutrikimus, aprašytus kaip širdies ligos;
- 15.15.17. širdies sutrikimus, sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur:
 - 15.15.17.1. širdies sutrikimus sergant bakterinėms ligomis;
 - 15.15.17.2. širdies sutrikimus sergant infekcinėmis ir parazitinėms ligomis;
 - 15.15.17.3. širdies pažeidimus dėl sisteminių ligų (jungiamojo audinio, endokrininių), sisteminių vaskulitų, mazginio periarterijito, Henoko-Šionlaino (*Henoch-Schönlein*) ligos, Kavasaki (*Kawasaki*) ligos, Čargo-Strauso (*Churg-Strauss*) sindromo, Takajasu (*Takayasu*) ligos, temporalinio arterijito, hemoraginio vaskulito, Vegenerio (*Wegener*) granuliomatozės;
- 15.15.18. aortos aneurizmą ir atsisluoksniavimą;
- 15.15.19. kitas širdies ligas ir būkles:
 - 15.15.19.1. lipoproteidų apykaitos sutrikimus ir kitas lipidemijas;
 - 15.15.19.2. širdies piktybinius navikus;
 - 15.15.19.3. širdies gerybinius navikus;
 - 15.15.19.4. somatoforminę autonominę disfunkciją: širdies neurozę;
 - 15.15.19.5. hipotenziją;
 - 15.15.19.6. sinkopes;
 - 15.15.19.7. kūdikių staigios mirties sindromą;
- 15.16. stebėti vaikus po širdies operacijų.
- 16. Gydytojas vaikų kardiologas, baigęs Vilniaus universiteto ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bendrai nustatytos trukmės atitinkamą tobulinimosi kursą ar atlikęs atitinkamą stažuotę Vilniaus universiteto arba Lietuvos sveikatos mokslų universiteto atitinkamoje klinikoje arba rezidentūros bazėje ar kitos užsienio valstybės universitete, rengiančiame ir tobulinančiame atitinkamus specialistus, kurių metu mokoma atlikti atitinkamą procedūrą, turi gebėti atlikti ir įvertinti vaisiaus širdies echoskopiją.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1469](#), 2018-12-19, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21185

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. lapkričio 9 d. įsakymą Nr. V-860 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 113:2005 „Gydytojas vaikų kardiologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ pakeitimo